

Na razstavi sodelujejo:

Igor Banfi

Jože Bartolj

Evgen Bavčar

Katja Bednařik Sudec

Maša Bersan Mašuk

Lucijan Bratuš

Lojze Čemažar

Edo Dolinar

Marjan Drev

Klementina Golija

Herman Gvardjančič

Marta Jakopič Kunaver

Andrej Jemec

Azad Karim

Silva Karim

Andrej Kosič

Janez Kovačič

Sara Križaj

David Ličen

Mira Ličen

Nikolaj Mašukov

Matej Metlikovič

Žiga Okorn

Valentin Oman

Janko Orač

Tomaž Izidor Perko

Gregor Pratneker

Jurij Selan

Darko Slavec

Jošt Snoj

Veljko Toman

Klavdij Tutta

Lona Verlich

Odsevi upanja

Skupinska razstava
v jubilejnem letu
2025

Gorica, Galerija ARS in
Nova Gorica, konkatedrala
1. – 30. april 2025

GALERIJA STANETA KREGARJA

GALERIJA
DRUŽINA

GO! 2025
NOVA GORICA-GORIZIA

Svetoletna razstava **Odsevi upanja** združuje (večinoma) slikarska dela 33 slovenskih likovnih umetnikov, ki so ustvarili ali iz svojega dosedanjega opusa izbrali vsak eno delo na temo upanja. Papež Frančišek je namreč izbral upanje kot osrednje sporočilo jubilejnega leta, saj »v srcu vsakega človeka živi upanje kot želja in pričakovanje dobrega, kljub temu da ne ve, kaj se bo zgodilo jutri«, ter vse spodbudil k obhajanju jubilejnega leta z željo, da nam »pomaga ponovno najti potrebno zaupanje, tako v Cerkvi kot v družbi, v medosebnih odnosih, v mednarodnih odnosih, v krepitvi dostojanstva vsakega človeka in v spoštovanju stvarstva.« Razstava odseva zanimive poglede ustvarjalcev na izbrano tematiko, ki se odražajo tako v izbranem motivu upodobitve kot likovnem izrazu posameznega avtorja. Želimo, da bi sporočilo upanja, ki ni zadržano zgolj v pričakovanju nečesa v prihodnosti, temveč napolnjuje s smislom tudi pogled na sedanost, nagovarjalo širšo družbo ter povezovalo ljudi v prizadevanju za dobro in lepo.

Svetoletni razstavni projekt sta idejno in organizacijsko zasnovali novinarka Ksenja Hočevar in umetnostna zgodovinarica Bernarda Stenovec v sodelovanju z Galerijo Staneta Kregarja in Galerijo Družina. Razstavo spremlja katalog z reprodukcijami vseh razstavljenih del in s kratkimi predstavitvami avtorjev, vsak od njih je dodal še kratko misel o upanju, ki ga je nagovarjala oziroma se mu je porodila pri izbiri dela za razstavo. Uvodno besedilo o svetoletnem razstavnem projektu je pripravil akademik prof. dr. Milček Komelj, razstavi na pot pa so nekaj besed namenili tudi škofje vseh škofij v Sloveniji.

Skupinska razstava *Odsevi upanja* bo med marcem 2025 in januarjem 2026 na ogled v vseh slovenskih škofijah in v zamejstvu.

Medtem ko so upanje umetniki nekdanje običajno upodabljali kot v nebo zadržano ženo s sklenjenima rokama in sidrom, se mu danes največkrat prepuščajo mnogo bolj osebno. Bolj kot s pripovednim opisovanjem ga nakazujejo z vse bolj neposrednim, čutno dojemljivim, a duhovno usmerjenim likovnim izražanjem, v katerem ob morebitnih simbolnih aluzijah najbolj dominira predvsem njihova izrazna moč, temelječa na inventivni kombinaciji likovnih prvin. Kot je razvidno iz podob na razstavi, ki jo je pobudilo letošnje sveto leto s papeževim pismom *Upanje ne osramoti*, pa med njimi kot osrednje izrazilo upanja očitno najbolj dominira svetloba – luč. Vsaj v naši kulturni zavesti, presijani s svetlobo krščanstva, je lahko taka prvotna luč tudi likovni sinonim za Božjo Besedo, zato nosi v sebi tudi slo po odrešitvi iz niča oziroma teme. /... /

Vsi sodelujoči likovni ustvarjalci so med svetla jadra svojih slik pripeli pisan prapor upanja. V tem vedrem znamenju doživljajo svetlobe in temine zemeljskega sveta ali pa svoje upe projicirajo v perspektivo zagrobnosti, iz katere jim s svojo svetlobo v duhovni pogled zasije neizrekljiva večnost. Zato je svet, izražen skozi njihovo ustvarjalno doživljanje, tudi če je zaradi zemeljske minljivosti in zgodovinske dramatičnosti lahko videti teman, v skrivnostni osnovi, ki jo predpostavlja upanje, tudi ves svet. /... /

Ob pogledu na optimistična sporočila, spregovorjena z močjo svetlobe, po-teze, likov, barv in modelirane kiparske snovi, nam ta razstava vzbuja predvsem zaupanje v moč upanja. Če želimo v sebi ohraniti svetlobo življenjskega optimizma, nam je vedno in vseskozi najbolj potrebno ravno upanje, in tudi umetniško prizadevanje se lahko rojeva le iz upanja. Zato tli upanje na rešitev iz stisk vsaj na dnu pristnih umetnin celo tedaj, ko lahko v njihovi dramatičnosti gledamo tudi konfliktnost in obup, torej temo, ki pa vselej hrepeni in kliče po odrešilni svetlobi. Po svetlobi, v kakršno zaupajo in se ji v skupnem znamenju neuničljivega upanja ob vsej raznolikosti želijo približati ali jo oznanjajo tudi na tej razstavi zbrani likovni ustvarjalci.

*(akademik prof. dr. Milček Komelj,
odlomki iz spremne besede v katalogu razstave)*

Lepota ni samo to, kar vidimo na zunaj, ni nek dodatek k stvarnem. Za nas kristjana je izvor lepote Bog. Papež Frančišek nas je čudovito presenetil z razglasitvijo svetega leta 2025, ki ima vodilo: Upanje ne osramoti. Potrebujemo osebe, ki dajejo upanje. Kdor ljubi, ga ima veliko na zalogi zase in za druge. Takšne ljudi radi poiščemo. Iščemo jih na mnogih krajih. Tako postanemo romarji upanja, ki ne želijo biti osramočeni, ampak blagoslovljeni.

V hrepenenju po upanju najdemo skrivnosti mnogih mož in žena iz vsakodnevne okolja, ki so plahi, a močni, nasmejani in tihi, dobrotni in potrpežljivi. Oni imajo polne vrče Žive vode za umivanje duše in poživitve srca. Do nas prihajajo z blagoslovom – tokrat v podobi umetnin s sporočilom, da lepota prebujajo upanje. Da bi srečali in prepoznali njihovo zgodbo, se bomo prepustili tišini. Na nas se bo spustil pajčolan božjega Veličastja. Takrat bomo spoznali, da smo lepi tudi mi. V tem je hvala in zahvala večni Lepoti, ki je naš Stvarnik.

*(msgr. Peter Štumpf SDB, koprski škof
in apostolski administrator za murskosoboško škofijo)*

»Iz velikosti in lepote stvari se s primerjanjem spozna njih Stvarnik,« pravi kralj Salomon v Knjigi modrosti (Mdr 13,5). Vsaka resnična umetnina odseva lepoto, ki jo umetnik nosi v sebi, odseva pa tudi lepoto Stvarnika vse lepote. V jubilejnem svetem letu smo tudi mi vsi romarji upanja na poti k večni Lepoti, ki jo je tako iskreno in prisrčno izrazil veliki sveti Avguštín: »Pozno sem Te vzljubil. Pozno sem Te vzljubil, o Lepota, večno davna, večno nova! Pozno sem Te vzljubil!« (Izpovedi 10,27). Tudi mi, ki smo vsi pozni, si prizadevajmo, da ne bomo prepozni.

(msgr. dr. Jurij Bizjak, škof v pokouju)